

Situering: Het 'UZA Klinisch Pad MRA' is bestemd voor patiënten met een gekende diagnose van Obstructief Slaap Apnea Syndroom (OSAS) en die mogelijk in aanmerking komen voor behandeling met een mandibulair repositie apparaat (MRA). Deze mondprothese, die tijdens de slaap wordt gedragen, verplaatst de onderkaak naar voor. Dit geeft aanleiding tot een verminderde weerstand in de bovenste luchtweg, met een gunstig effect op snurken en OSAS.

Aanzet: Kandidaat MRA-patiënten worden verwezen naar de afdeling Tandheelkunde vanuit de specialistische disciplines Neus-, Keel- en Oorziekten (NKO), Pneumologie, Neurologie en het Centrum voor Klinisch Slaaponderzoek. De behandelvoorgeschiedenis van deze patiënten verschilt sterk wat betreft vooronderzoeken en/of behandelingen, en de recentheid ervan. Het succes van de MRA behandeling zelf berust op een adequate patiëntselectie. Hierin staan vooronderzoeken naar de patiëntspecifieke respons op simulaties van mandibulaire repositie, cruciaal. Slaapendoscopie alsook CT scan met en zonder kunsthars-simulatiebeet zijn vooronderzoeken die onderdeel uitmaken van het 'UZA Klinisch Pad MRA'.

Doelstelling: De constructie van een totaal zorgprogramma waarin gesynchroniseerde diagnostische onderzoeken interageren met therapeutische componenten die inhoudelijk strak kunnen worden gedefinieerd voor een patiëntengroep, maar dienen te worden gemoduleerd in de tijd in functie van het verloop van de behandeling bij de individuele patiënt.

Methodiek: Vanuit een gecondenseerd 30-stappenplan werd vertrokken met een denkbeeldige patiënt die zich aanmeldt na verwijzing. Progressief werd het bestaande zorgproces geanalyseerd met de betrokken zorgverstrekkers en geïnventariseerd door deze patiënt het volledige behandeltraject virtueel te laten doorlopen. Tevens werden voormetingen uitgevoerd i.v.m. de doorstroomtijd van bestaande patiënten in het toenmalige behandeltraject a.d.h.v. de elektronische agenda. Na identificatie van de knelpunten werd een actieplan opgesteld ter remediëring en/of werd een herschikking doorgevoerd. Het geheel werd in een time-task-matrix uitgeschreven. Op deze wijze kon het chronologisch trajectverloop worden getoetst; ook werden de verschillende multidisciplinaire bijdragen en individuele behandelverantwoordelijkheden duidelijker toegewezen.

Resultaten: Het samengaan van sterk afgelijnde zorgblokken zoals het diagnostische moment met vooronderzoeken, met de variabele blokken van therapieopvolging, heeft geleid tot een klinisch pad dat deels gestandaardiseerd (diagnostisch) en deels patiëntspecifiek is (therapie en follow-up). Dankzij het geïmplementeerde klinisch pad konden de volgende onderdelen gerealiseerd worden:

- (1) objectivering van de wachttijd tussen verschillende stappen, die kon gereduceerd worden en waarbij binnen eenzelfde tijdsverloop minder stappen noodzakelijk werden door geïntegreerde planning van deelonderzoeken
- (2) objectivering van het werkvolume zodat bijkomende behandeltime in operatiekwartier kon worden bekomen voor slaapendoscopie met en zonder kunsthars-simulatiebeet
- (3) identificatie van de 'flessenhalzen' in het traject maar ook vaststelling van verschuiving van deze knelpunten in functie van de uitgewerkte oplossingen
- (4) optimalisatie van de klinische tijd doordat vele patiëntenvragen aan de hand van de uitgewerkte patiëntenbrochures worden voorkomen
- (5) binnen het eigen ziekenhuis een bredere appreciatie en welwillendheid ten opzichte van bijkomende logistieke vragen omwille van de duidelijkheid van het grotere geheel en de objectiveerbaarheid van de bevindingen

Conclusies: De implementatie van het 'UZA Klinisch Pad MRA' leidt tot een enorme dynamiek van alle betrokkenen, inclusief de patiënten, waarbij het inzicht in de totaliteit van het zorgprogramma verduidelijkend en motiverend werkt ook voor de zorgverstrekkers. Een optimalere tijdsbesteding van de zorgverstrekkers en patiënten en dus een beter aanwenden van middelen en personeel.

Contactpersoon: Prof. Dr. Marc BRAEM (UZA, Tandheelkunde) te. +32 3 821 33 89 of tandheelkunde@uza.be